

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Tamara Salov
t.salov@nijmegen.nl
06 – 50 15 12 63

Ons kenmerk

E25.000863

Bijlage(n)

Ja

Datum 25 maart 2025
Onderwerp Inkoop Wmo dagbesteding 2026

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de inkoop van Wmo dagbesteding. De inkoopdocumenten Wmo dagbesteding zijn door het college vastgesteld op 25 maart 2025.

Aflopen huidige contracten

De gemeente Nijmegen is samen met gemeenten van de regio Rijk van Nijmegen gestart met een inkooptraject om nieuwe contracten af te sluiten voor Wmo dagbesteding en het vervoer van en naar de locatie. Onder dit inkooptraject vallen Wmo dagbesteding (voorheen genaamd ontwikkelingsgerichte dagbesteding) en de dagbesteding voor Beschermd wonen cliënten.

De huidige contracten voor Wmo dagbesteding en de subsidieregeling voor de pilot 'Dagbesteding als beschikkingsvrije voorziening' lopen tot 2026. De pilot stop ook per 2026. In dat jaar gaan de nieuwe contracten Wmo dagbesteding in.

Het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten is een bevoegdheid van het college. De inkoopprocedure Wmo dagbesteding wordt gevoerd met als eindresultaat de overeenkomsten te sluiten. De inkoopdocumenten zijn op 25 maart 2025 ter besluitvorming aan het college voorgelegd en akkoord bevonden.

Toelichting Inkoopkader Wmo dagbesteding 2026

In het bijgevoegde inkoopkader geven wij het denkspoor weer met de uitgangspunten voor de inkoop. Het inkoopkader is tot stand gekomen in overleg met zorgaanbieders, gemeentelijke uitvoeringsteams en beleidsmedewerkers, Wmo-toezicht, cliënten, en ervaringsdeskundigen. Het inkoopkader is gedeeld met de adviescommissies.

Beleidsspeerpunten

De speerpunten uit het inkoopkader zijn:

- We willen de dagbesteding dicht bij de inwoners organiseren;
- Het aanbod is passend, kwalitatief goed en betaalbaar;

- We willen een zo divers mogelijk aanbod voor inwoners;
- We gaan laagdrempelig indiceren. Aanbieders krijgen voor zover mogelijk een grotere rol in de toeleiding;
- We beperken zoveel mogelijk de administratieve lasten;
- We streven ernaar langlopende indicaties met een ruim aantal dagdelen af te geven daar waar nodig en mogelijk. In plaats van onnodig herindiceren passen we tussentijdse evaluatiemomenten toe.
- Simpel switchen (tussen Op weg naar werk en Wmo dagbesteding) willen we behouden;
- We maken afspraken met aanbieders over uit- en doorstroom;
- We willen vervoer zoveel als mogelijk beperken.

Toelichting Inkoopdocumenten Jeugd en Wmo

Toeleiding

We vinden een laagdrempelige toegang tot dagbesteding belangrijk, waarbij er sprake is van lage administratieve lasten. Om hier ervaring mee op te doen, hebben we met de gemeente Berg en Dal een pilot uitgevoerd waarbij de Wmo dagbesteding voor volwassenen beschikkingsvrij werd aangeboden bij de vier grootste aanbieders. In 2024 is de pilot geëvalueerd (Raadsbrief kenmerk E24.001353, 26 maart 2024). Hier kwamen inhoudelijk positieve bevindingen uit, zoals dat werken zonder (her)indicaties leidt tot minder bureaucratie in het proces rondom dagbesteding en het zorgt voor minder onrust onder deelnemende inwoners over de voortzetting van hun deelname. Er zitten echter ook haken en ogen aan het volledig indicatievrij werken. Zo zorgde het werken met subsidie voor meer administratieve last bij aanbieders, omdat hun systemen hierop niet zijn ingericht. Het was het voor de aanbieder lastig werkbaar dat bepaalde gemeenten uit de regio met indicaties werken en anderen zonder.

Met de inkoop voor 2026 willen we daarom met de regiogemeenten in het Rijk van Nijmegen één lijn toepassen. De pilot stopt per 2026. Aan de gemeenteraad van Nijmegen is toegezegd om uiterlijk het tweede kwartaal van 2025 terug te koppelen op welke manier de pilotbevindingen worden meegenomen in de inkoop Wmo dagbesteding. We nemen positieve bevindingen uit de pilot mee in de inkoop en gaan in een nieuwe vorm laagdrempelig indiceren binnen de regio Rijk van Nijmegen.

Dit houdt in dat we in de regio gaan werken met twee routes van toegang tot de dagbesteding. Een route via de gemeentelijke toegang (in Nijmegen de buurtteams) en een tweede route rechtstreeks bij de aanbieder door middel van een toewijzingsverzoek, voor wie de gemeentelijke toegang een drempel is. We gaan met deze laagdrempelige toegang werken, omdat dit de bureaucratie laag houdt en inwoners sneller in beeld zijn. Het zorgt voor minder stress bij de inwoner en het bespaart op capaciteitskosten en administratie. Aan de route via de aanbieder zitten voorwaarden, zoals een maximum van 3 dagdelen. De route zal na twee jaar worden geëvalueerd. In de inkoopdocumenten is de mogelijkheid opgenomen om de toegangsroute gedurende de contractperiode te wijzigen. Zo kan bijvoorbeeld de rol van de aanbieder groter gemaakt worden, maar de regiogemeenten kunnen de toeleiding ook weer volledig naar zich toe trekken of aanbieders uitsluiten van deze rechtstreekse route als daar aanleiding toe is. De toegang voor dagbesteding van inwoners met Beschermd Wonen verloopt via de Toegang Beschermd Wonen. Alle inwoners met een indicatie Beschermd Wonen kunnen dagbesteding krijgen, zolang de indicatie Beschermd Wonen actief is

Financiële beheersbaarheid is bij de toeleiding van groot belang, met name vanwege de toekomstige verwachte tekorten en toenemende vraag die op ons afkomt. In het contract is de mogelijkheid opgenomen tot een signaal budgetplafond en bestedingsruimte, én de mogelijkheid om de toeleiding volledig naar de gemeente toe te trekken. De sturingsmogelijkheden worden concreet uitgewerkt. Zo zal er bijvoorbeeld gemonitord worden op realisatie van aanbieders. Bij uitschieters gaan we in gesprek. Het werken met laagdrempelige indicaties geeft meer grip op financiële beheersbaarheid dan volledig indicatievrij werken en sluit daarom ook beter aan bij de lijn van bestedingsruimten binnen de Wmo in Nijmegen.

Aansluiting op ontwikkelingen

De inkoop anticipeert nadrukkelijk op relevante ontwikkelingen in het landelijke en regionale zorglandschap, denk bijvoorbeeld aan de arbeidsmarktkrapte. Door een toelatingsprocedure (open house) hebben de gemeenten de mogelijkheid om de contracten tussentijds open te zetten voor tussentijdse toetreding, indien er aanbod wordt gemist.

We gaan dagbesteding voor inwoners met Beschermd Wonen samenvoegen met Wmo dagbesteding. In voorgaande aanbesteding kocht de gemeente Nijmegen dit als centrumgemeente voor Beschermd Wonen separaat in voor de hele Beschermd Wonen-regio (regio Gelderland-Zuid). Door dit samen te voegen ontstaat een breder en gevarieerder lokaal aanbod dagbesteding voor deze inwoners. Dagbesteding dient passend te zijn bij de inwoner. Het is niet noodzakelijk om dit voor inwoners met Beschermd Wonen apart te organiseren, aangezien in de praktijk veel dagbesteding toegankelijk is voor inwoners met verschillende achtergronden en zorgvragen. Inwoners met Beschermd Wonen in regio Rivierenland kunnen gebruik maken van het daar gecontracteerde aanbod dagbesteding en wordt daarom niet meegenomen in deze aanbesteding. De dagbesteding Beschermd Wonen wordt gefinancierd vanuit de middelen die centrumgemeente Nijmegen hiervoor ontvangt.

De ontwikkelingen in de zorg-, arbeids- en woningmarkt zijn moeilijk te voorspellen en we hebben als gemeente niet overall invloed op. Daar waar we wel invloed op hebben proberen we in samenspraak met de ketenpartners op te anticiperen. We zien dat de zorg steeds meer onder druk komt, o.a. vanwege het tekort aan passend opgeleid personeel. We houden daar waar mogelijk rekening mee, bv. door de opleidingseisen van personeel te verlichten zonder dat de kwaliteit of veiligheid in het gedrang komt. We zoeken hierin, in samenspraak met de toezichthouder en zorgaanbieders naar een goede balans tussen kwaliteit en de realiteit van de arbeidsmarkt. Gezien de kwetsbare doelgroep waarvoor de zorg nodig is, zullen we dit tussentijds monitoren.

Kwaliteit

Er zijn kwaliteitseisen geformuleerd om te waarborgen dat we alleen contracten aangaan met partijen die de vereiste kwaliteit kunnen leveren. Ook worden alle aanbieders aan een Bibob-toets met beperkte administratieve lasten onderworpen. Daarnaast is er flexibiliteit ingebouwd om goed aan te sluiten bij (boven)regionale- en lokale ontwikkelingen. Op basis van de Wmo dienen we als gemeente adequate hulp te bieden aan volwassen inwoners die ondersteuning nodig hebben. Door de inkoop geven we invulling aan deze taak van een (zo goed als) dekkend aanbod van dagbesteding in onze regio. Er worden geen grote wijzigingen verwacht. Continuïteit van dienstverlening is hierbij belangrijk.

Betaling en Tarieven

We passen voor betaling de ‘inspanningsgerichte uitvoeringsvariant’ toe. Deze is beter bekend als pxq. We betalen voor de levering van ondersteuning in dagdelen tegen tarief. Dit geeft minder administratieve last dan het werken met subsidies.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van hulp en ondersteuning die onder de Wmo en de Jeugdwet valt. In de praktijk voldoen gemeenten aan deze verantwoordelijkheid door deze zorg in te kopen bij gespecialiseerde Wmo aanbieders die aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen. Aanbieders in het sociaal domein die ingeschakeld worden door gemeenten hebben recht op een reëel tarief (artikel 2.6.6 Wmo). De prijs mag daarbij niet ten koste gaan van de kwaliteit. In 2024 is er kostprijsonderzoek gedaan door een extern bureau en voldoet aan de AMvB voor reële tarieven. Deze inkoop is op basis van de reële tarieven uit dat onderzoek en wordt niet gebruikt om toekomstige begrotingstekorten op te lossen. Het tarief sluit aan bij het tarief van arbeidsmatige dagbesteding/Op weg naar werk. We zien een (forse) stijging van de tarieven voor vervoer.

De tarieven zijn vaste tarieven die voor alle aanbieders gelden. Hiermee wordt de concurrentie op prijs uitgeschakeld en kan enkel op kwaliteit en effectiviteit het verschil worden gemaakt.

Duur overeenkomsten

Continuïteit van dienstverlening en het opbouwen van duurzame relaties met de aanbieders is hierbij belangrijk. Daarom is gekozen voor een langere contractduur. De raamovereenkomst sluiten we af voor een periode van 5 jaar, met de mogelijkheid om de raamovereenkomst twee keer te verlengen met respectievelijk 2 jaar. De maximale looptijd van de raamovereenkomsten bedraagt dan van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2034. Door deze looptijd aan te houden sluiten we aan bij de contractduur van Op weg naar werk.

Risico

Het risico bestaat dat een aanbieder die nu een contract heeft niet opnieuw toegelaten wordt of zelf besluit om niet in te schrijven. Er is een overgangsregeling geformuleerd, zodat inwoners hun traject zoveel mogelijk kunnen afronden bij hun huidige aanbieder en (als dat echt niet kan) zorgvuldig worden overgedragen naar een aanbieder die wel een raamovereenkomst heeft.

Financiën

De kosten worden gedekt uit programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, deelprojecten: Wmo dagbesteding, Wmo vervoer en Beschermd Wonen.

De kosten voor Beschermd Wonen dagbesteding worden gefinancierd uit de centrummiddelen Beschermd Wonen die door gemeente Nijmegen worden beheerd en waarover regionale afspraken bestaan met de regiogemeenten in Gelderland-Zuid.

Jaarlijks worden de tarieven geïndexeerd. Het indexpercentage is gebaseerd op de percentages van de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) en de Producentenprijsindex (PPC)/ Consumentenprijsindex (CPI).

Planning inkoop Wmo dagbesteding

De planning van de inkoop en toelatingsprocedure Wmo dagbesteding is als volgt:

1. <i>Besluitvorming colleges</i>	<i>25 maart 2025</i>
2. <i>Publicatie inkoopdocumenten</i>	<i>26 maart 2025</i>
3. <i>Beoordeling inkoopdocumenten door beoordelingsteam.</i>	<i>13 mei 2025 – 13 juni 2025</i>
4. <i>Besluitvorming voorlopige toelating</i>	<i>Voorlopig 1 juli 2025</i>
5. <i>Definitieve toelating.</i>	<i>1 september 2025</i>
6. <i>Ondertekening (raam)overeenkomsten.</i>	<i>Q3-Q4 2025</i>
7. <i>Implementatie en communicatie</i>	<i>Q4 2025</i>
8. <i>Start contract</i>	<i>1 januari 2026</i>

Tot slot

Mocht u naar aanleiding van deze brief aanvullende vragen hebben over dit onderwerp dan lichten wij u naar aanleiding hiervan één en ander graag toe.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlagen

- Inkoopkader Wmo dagbesteding;
- Inkoopdocument Wmo dagbesteding;
- Programma van eisen Wmo dagbesteding;
- Productomschrijving Wmo dagbesteding.